

IRÁNYMUTATÁSOK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK (EU) 2015/280 IRÁNYMUTATÁSA

(2014. november 13.)

az eurorendszer előállítási és beszerzési rendszerének létrehozásáról (EKB/2014/44)

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK KORMÁNYZÓTANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 128. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányára és különösen annak 12.1., 14.3. és 16. cikkére,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: a Szerződés) 128. cikkének (1) bekezdése és a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányának (a továbbiakban: a KBER Alapokmánya) 16. cikke kizárólagos jogot biztosít az Európai Központi Bank (EKB) Kormányzótanácsa részére az eurobankjegyek kibocsátásának engedélyezésére az Unión belül. Ez a kizárólagos jog magában foglalja az eurobankjegyek előállítására és beszerzésére alkalmazandó jogi keret meghatározására vonatkozó hatáskört. Az EKB az eurobankjegyek előállításával kapcsolatos felelősséget átruházhatja azon tagállamok nemzeti központi bankjaira (a továbbiakban: NKB-k), amelyek pénzneme az euro, az adott pénzügyi év tekintetében az NKB-knek az EKB jegyzett tőkéjében való százalékos részesedésével összhangban, amely a KBER Alapokmányának 29.1. cikkében említett kulcsban fennálló súlyok (a továbbiakban: a tőkejegyzési kulcs) használatával kerül kiszámításra. Az eurobankjegyek előállítására és beszerzésére vonatkozó jogi keretnek egyfelől meg kell felelnie a Szerződés 127. cikkének (1) bekezdésében és a KBER Alapokmányának 2. cikkében rögzített azon követelménynek, hogy az eurorendszer a szabad versenyen alapuló nyitott piacgazdaság elvével összhangban tevékenykedjen, ezáltal elősegítve az erőforrások hatékony elosztását, másfelől pedig figyelembe kell vennie az eurobankjegyek (amelyeket azért állítanak elő, hogy azokat az eurorendszer biztonságos fizetési eszközként kibocsássa) különleges jellegét. Az eurobankjegyek előállítására és beszerzésére vonatkozó jogi keretnek továbbá tekintetbe kell venni azt a tényt, hogy egyes NKB-k saját házon belüli nyomdájukat használják az eurobankjegyek előállítására.
- (2) A fent említett elvekre tekintettel a Kormányzótanács 2003. július 10-én úgy határozott, hogy 2012. január 1-jétől az EKB/2004/18 iránymutatásban ⁽¹⁾ foglaltaknak megfelelően az eurobankjegyek beszerzése során alkalmazni kell a pályázatokra az eurorendszer általános versenyszemléletű megközelítését (a továbbiakban: az eurorendszer egységes pályázati eljárása). 2011 márciusában a Kormányzótanács úgy határozott, hogy 2014. január 1-jéig elhalasztja az eurorendszer egységes pályázati eljárása alkalmazásának megkezdését, amennyiben a Kormányzótanács időközben a helyzet további vizsgálata alapján más kezdő időpontról nem határoz ⁽²⁾. Ezt követően 2013 decemberében a Kormányzótanács úgy határozott, hogy az eurorendszer egységes pályázati eljárása alkalmazásának megkezdésére egy általa meghatározandó időpontban kerül sor, tekintettel az azon feltételezésekben bekövetkezett változásokra, amelyekre az eurorendszer egységes pályázati eljárásának várható kezdetét alapozták ⁽³⁾.
- (3) Figyelemmel arra, hogy 2004. óta megélnékült a piaci verseny, és jelenleg úgy vélik, nem járna előnnyel a jelenlegi eljárások helyett az eurorendszer egységes pályázati eljárásának alkalmazása, a Kormányzótanács úgy határozott, hogy meg kell vizsgálni az eurorendszer előállítási és beszerzési rendszerét mint lehetséges alternatívát.
- (4) Az ellátás folyamatossága, az eurorendszeren belüli belső know-how megőrzése, a verseny ösztönzése és az eurorendszer szintjén a költségek csökkentése, valamint a magán- és a közszférából eredő innováció előnyeinek kihasználása érdekében az eurorendszer előállítási és beszerzési rendszerének két pillérből kell állnia: az eurobankjegyeiket házon belüli nyomda használatával előállító NKB-k csoportjából (a továbbiakban: házon belüli csoport NKB-k), és az eurobankjegyeiket beszerző NKB-k csoportjából (a továbbiakban: pályáztató csoport NKB-k). Az eurorendszer előállítási és beszerzési rendszerének elő kell mozdítania az eurobankjegyek hatékony előállítását az

⁽¹⁾ EKB/2004/18 iránymutatás (2004. szeptember 16.) az eurobankjegyek beszerzéséről (HL L 320., 2004.10.21., 21. o.).

⁽²⁾ EKB/2011/3 iránymutatás (2011. március 18.) az eurobankjegyek beszerzéséről szóló EKB/2004/18 iránymutatás módosításáról (HL L 86., 2011.4.1., 77. o.).

⁽³⁾ EKB/2013/49 iránymutatás (2013. december 18.) az eurobankjegyek beszerzéséről szóló EKB/2004/18 iránymutatás módosításáról (HL L 32., 2014.2.1., 36. o.).

eurorendszerben. Az eurorendszer előállítási és beszerzési rendszere ezenkívül a pályázató csoport NKB-kra alkalmazandó jogi követelmények további összehangolását fogja szükségessé tenni, így például a közbeszerzési eljárásban az elfogadhatósági kritériumok használatával összefüggésben, valamint a szerződéses feltételeket illetően. Az eurorendszer előállítási és beszerzési rendszerével összefüggésben meghatározott követelményeknek arra kell irányulniuk, hogy egyenlő versenyfeltételeket biztosítsanak az eurobankjegyek előállítására vonatkozó pályázatok során.

- (5) A pályázató csoport NKB-k felelősek maradnak a tőkejegyzési kulccsal összhangban rájuk kiosztott eurobankjegyek előállításáért és beszerzéséért. Kötelezettségeik teljesítése érdekében ezek az NKB-k pályázatot írnak majd ki az eurobankjegyek előállítására, és a pályázati eljárásokat az alkalmazandó beszerzési szabályoknak megfelelően, önállóan vagy más NKB-kkal közösen folytatják le. Az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a pályázató csoport NKB-inak az uniós és a nemzeti közbeszerzési jog követelményeivel összhangban törekedniük kell a pályázati követelményeik összehangolására.
- (6) A házon belüli csoport NKB-k felelősek maradnak a tőkejegyzési kulccsal összhangban rájuk kiosztott eurobankjegyek előállításáért. Tekintettel arra, hogy valamennyi nyomda számára egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítani, ezeknek az NKB-knek biztosítaniuk kell, hogy a házon belüli nyomdák ne vegyenek részt az Unión belüli szervezett és lefolytatott, az eurobankjegyek előállítására irányuló pályázati eljárásokban, és ne fogadjanak el eurobankjegyek előállítására vonatkozó megrendeléseket a házon belüli csoport NKB-ktől különböző harmadik felektől.
- (7) Együttműködés kialakítása esetén a házon belüli csoport NKB-knak meg kell felelniük az alkalmazandó nemzeti jogoknak és az uniós jogoknak. Amennyiben ezen együttműködés megvalósítása érdekében külön jogi személy kerül létrehozásra, valamely NKB a házon belüli csoport NKB-k közé tartozóvá válhat, amennyiben e jogi személyt ezen iránymutatás értelmében közösen irányítja.
- (8) Az eurobankjegyek különlegesek és technológiailag fejlett jellegűek. Ezért azokat olyan teljesen biztonságos, ellenőrzött és bizalmas körülmények között kell előállítani, amelyek garantálják a megbízható, magas minőségű és tartós ellátást a jövőben. Az eurorendszernek továbbá megfelelő figyelmet kell fordítania az eurobankjegyek előállításának a közegészségre és biztonságra, valamint a környezetre gyakorolt lehetséges hatásaira.
- (9) A Kormányzótanács figyelemmel kíséri az eurobankjegyek előállításával és beszerzésével érintett kulcsfontosságú nyersanyagokkal és az előállítás tényezőivel kapcsolatos fejleményeket, és szükség esetén megteszi a megfelelő lépéseket annak biztosítására, hogy azok kiválasztása és/vagy beszerzése úgy történjen, hogy az biztosítsa az eurobankjegyekkel való folyamatos ellátást, valamint, hogy – az uniós versenyjog és az Európai Bizottság hatáskörének sérelme nélkül – megelőzze a piaci erőfölénnyel való visszaélést a vállalkozók és szállítók részéről.
- (10) Ezen iránymutatás rendelkezéseit szükség esetén a 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ szabályaival, és 2016. április 18-tól a 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ szabályaival összhangban kell értelmezni,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYMUTATÁST:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Fogalommeghatározások

Ennek az iránymutatásnak az alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. „függetlenségi alapelv” (arms' length principle): azon hatékony belső szabályok, amelyek biztosítják az állami nyomda és annak hatósága elszámolásainak teljes különválasztását, valamint az állami nyomda által a hatóságtól kapott valamennyi adminisztratív és szervezeti támogatás költségének az állami nyomda általi megtérítését. Az állami nyomdák ajánlattételi felhívásra való jelentkezése esetén a tisztességes verseny biztosítása érdekében szükséges, hogy az eurobankjegy-nyomtatási tevékenységek pénzügyi szempontból teljes mértékben elkülönítésre kerüljenek e nyomdák egyéb tevékenységeitől annak biztosítása érdekében, hogy ne kerüljön sor a Szerződéssel bármilyen módon összegegyeztetetlen közvetlen vagy közvetett állami támogatás nyújtására. E pénzügyi elkülönítést évente független külső ellenőrzés útján ellenőrizni és tanúsítani kell, és arról a Kormányzótanácsnak be kell számolni;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. március 31-i 2004/18/EK irányelve az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról (HL L 134., 2004.4.30., 114. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. február 26-i 2014/24/EU irányelve a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

2. „házon belüli nyomda”: minden olyan nyomda, amely a) jogilag és szervezetenként valamely NKB részét képezi; vagy b) külön jogi személy, amennyiben az alábbi együttes feltételek teljesülnek:
  - i. az NKB vagy NKB-k a saját szervezeti egységeik fölött gyakorolt ellenőrzéshez hasonló ellenőrzést gyakorolnak az érintett jogi személy fölött;
  - ii. az ellenőrzött jogi személy tevékenységeinek több mint 80 %-át az ellenőrzést gyakorló NKB vagy NKB-k által ráruházott feladatok ellátása érdekében végzi;
  - iii. az ellenőrzött jogi személyben nem áll fenn közvetlen magánrészese.

A b) pont ii. alpontjában említett tevékenységek százalékanak meghatározásához az átlagos teljes forgalmat, vagy megfelelő alternatív tevékenység alapú mérést, például az érintett jogi személynél szolgáltatások, árubeszerzések és építési beruházások tekintetében a szerződés odaítélését megelőző három évben felmerült kiadásokat kell figyelembe venni.

Amennyiben az érintett jogi személy létrehozásának vagy tevékenysége megkezdésének időpontja vagy tevékenységeinek átszervezése miatt a forgalom vagy az alternatív tevékenység alapú mérés (mint például a költségek) a megelőző három évre vonatkozóan nem áll rendelkezésre, vagy már nem releváns, elegendő kimutatni, hogy a tevékenység mérése hiteles, különösen üzleti előrelátások útján.

Az első albekezdés b) pont i. alpontja értelmében akkor tekintendő úgy, hogy valamely NKB a saját szervezeti egységei fölött gyakorolt ellenőrzéshez hasonló ellenőrzést gyakorol egy jogi személy fölött, amennyiben az NKB döntő befolyást gyakorol az ellenőrzött jogi személy stratégiai célkitűzéseire és jelentős döntéseire egyaránt.

Az NKB-k közösen ellenőrzik valamely jogi személyt, amennyiben az alábbi együttes feltételek teljesülnek: a) az ellenőrzött jogi személy döntéshozó szervei valamennyi részt vevő NKB képviselőiből állnak; az egyes képviselők képviselhetnek több részt vevő NKB-t vagy minden részt vevő NKB-t; b) ezek az NKB-k közösen döntő befolyást képesek gyakorolni az ellenőrzött jogi személy stratégiai célkitűzéseire és jelentős döntéseire; c) az ellenőrzött jogi személy nem követ olyan érdekeket, amelyek ellentétesek az ellenőrzést gyakorló NKB-k érdekeivel;

3. „hatóságok”: valamennyi hatóság, beleértve az államot és a regionális, helyi vagy egyéb területi hatóságokat és a központi bankokat;
4. „állami nyomda”: minden olyan nyomda, amely fölött a hatóságok tulajdonosi alapon, az abban fennálló pénzügyi részesedés vagy az arra irányadó szabályok alapján közvetlen vagy közvetett módon meghatározó befolyást gyakorolhatnak. A hatóságok meghatározó befolyását vélelmezni kell, ha valamely nyomda vonatkozásában e hatóságok közvetlenül vagy közvetve: a) a nyomda jegyzett tőkéjének többségével rendelkeznek; b) a nyomda által kibocsátott részvényekhez kapcsolódó szavazatok többségét ellenőrzik; vagy c) a nyomda igazgatási, vezető vagy felügyeleti szerve tagjainak több mint felét kinevezhetik.

2. cikk

Hatály

(1) Az eurorendszer előállítási és beszerzési rendszere az új eurobankjegyek előállítására és beszerzésére vonatkozóan kétpilléres modellt rögzít. Ez magában foglalja az eurobankjegyek előállítására vonatkozó pályáztatást a pályáztató csoport NKB-k részéről, valamint az eurobankjegyek házon belüli nyomda igénybevételével történő előállítását a házon belüli csoport NKB-k részéről.

(2) Az NKB-k felelősek maradnak a tőkejegyzési kulccsal összhangban rájuk kiosztott eurobankjegyek előállításáért és beszerzéséért.

II. CÍM

A PÁLYÁZTATÓ CSOPORT NKB-k

3. cikk

Általános elvek

A házon belüli nyomdával nem rendelkező NKB-k a pályáztató csoport részét alkotják (a továbbiakban: pályáztató csoport NKB-k).

4. cikk

Tendereljárások

- (1) A pályázató csoporthoz tartozó egyes NKB-k felelősek az eurobankjegyek előállítására vonatkozó pályáztatásért, és a közbeszerzési eljárásokat önállóan vagy a pályázató csoporthoz tartozó más NKB-kkal közösen, az alkalmazandó közbeszerzési szabályokkal összhangban és az ezen iránymutatásban rögzített követelményeknek megfelelően folytatják le.
- (2) Az eurobankjegyek előállításának piacán való verseny fenntartása érdekében a pályázató csoport NKB-k – főszabály szerint és az alkalmazandó nemzeti közbeszerzési jog sérelme nélkül – a pályázatok több részre bontják, és több rész nem ítéhető oda ugyanazon ajánlattevő(k)nek.
- (3) A pályázató csoport NKB-k az ajánlattételi dokumentációban rögzítik, hogy a közbeszerzési eljárásban való részvétel feltétele, hogy az állami nyomdák az eljárásban való részvételt megelőzően érvényre juttassák a függetlenség elvét.

5. cikk

A követelmények harmonizálása

Az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a pályázató csoport NKB-knak az uniós és a nemzeti közbeszerzési jog követelményeivel összhangban törekedniük kell a pályázati követelményeik összehangolására, az eljárásban való részvétel feltételeit is beleértve.

III. CÍM

A HÁZON BELÜLI CSOPORT NKB-k

6. cikk

Általános elvek

- (1) Az eurobankjegyeket házon belüli nyomda igénybevételével előállító NKB-k a házon belüli csoport részét alkotják (a továbbiakban: házon belüli csoport NKB-k).
- (2) A házon belüli csoport NKB-k biztosítják, hogy házon belüli nyomdáik ne vegyenek részt az Unión belül szervezett és lefolytatott, az eurobankjegyek előállítására irányuló közbeszerzési eljárásokban, és ne fogadjanak el eurobankjegyek előállítására vonatkozó megrendeléseket a házon belüli csoport NKB-ktől különböző harmadik felektől.

7. cikk

A házon belüli csoport NKB-k közötti együttműködés

- (1) Az eurobankjegyek előállítása költséghatékonyságának javítása érdekében a házon belüli csoport NKB-k mérlegelik megfelelő együttműködési formák – például közös vásárlás és az előállítási folyamatra vonatkozó bevált gyakorlatok megosztása és végrehajtása – kialakítását a bankjegyelőállításra irányuló közfeladatuk lehető legjobb módon történő ellátása érdekében.
- (2) A házon belüli csoport NKB-k dönthetnek az ilyen együttműködési formákban való részvételről, feltéve, hogy amennyiben a részvétel mellett döntenek, vállalják, hogy legalább 3 évig részt vesznek az érintett kezdeményezésekben (kivéve, ha ezen időszak alatt a pályázató csoporthoz tartozó NKB-vá válnak), a folytonosság szükségességére és a felek által eszközölt befektetésekre tekintettel.

8. cikk

Külön jogi személy vagy nem intézményesített horizontális együttműködés létrehozása a közfeladatok közös ellátása érdekében

- (1) A közfeladatok közös ellátása érdekében a házon belüli csoport NKB-k megvizsgálják a) a házon belüli nyomdáikból álló külön jogi személy; vagy b) együttműködési megállapodás alapján nem intézményesített horizontális együttműködés létrehozását.

- (2) Az (1) bekezdésben említett együttműködési formákra az alábbi feltételek vonatkoznak:
- a) Amennyiben a 8. cikk (1) bekezdésének a) pontja alapján létrehozott jogi személy részére közvetlenül az eurobankjegyek előállítására vonatkozó szerződést ítélnék oda, e jogi személy fölött az érintett NKB-knak a közös ellenőrzés 1. cikk 2. pontjában szereplő meghatározása értelmében közös ellenőrzést kell gyakorolniuk.
- b) A 8. cikk (1) bekezdésének b) pontja alapján kötött megállapodásnak a következő feltételeknek kell megfelelnie:
- a megállapodás a házon belüli csoport NKB-k közötti együttműködést alakít ki vagy hajt végre annak biztosítása céljából, hogy az ezen NKB-k által ellátandó közszolgáltatásokat a közös célkitűzéseik elérése érdekében nyújtják;
  - ezen együttműködés végrehajtását kizárólag a közérdekkel összefüggő megfontolások határozzák meg;
  - a házon belüli csoport NKB-k az ezen együttműködéssel érintett tevékenységek kevesebb mint 20 %-át végzik a nyílt piacon. A fent említett tevékenységek százalékának meghatározása tekintetében az 1. cikk 2. pontjának második és harmadik albekezdése megfelelően alkalmazandó.

IV. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

9. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az EKB/2004/18 iránymutatás 2015. január 1-jétől hatályát veszti.

10. cikk

Hatálybalépés és végrehajtás

Ez az iránymutatás az azon tagállamok, amelyek pénzneme az euro nemzeti központi bankjaival történő közlésének napján lép hatályba. Az eurorendszerbeli központi bankoknak 2015. január 1-jétől kell megfelelniük ennek az iránymutatásnak.

11. cikk

Átmeneti időszak a 4. cikk (3) bekezdésének alkalmazása tekintetében

A 4. cikk (3) bekezdésétől eltérően a 2015. július 1. előtt indított közbeszerzési eljárásokban alkalmazhatók eltérő követelmények a résztvevők kizárása tekintetében.

12. cikk

Felülvizsgálat

A Kormányzótanács ezt az iránymutatást 2017 elején és azt követően kétévente felülvizsgálja.

13. cikk

Címzettek

Ezen iránymutatás címzettje az eurorendszer valamennyi központi bankja.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2014. november 13-án.

az EKB Kormányzótanácsa részéről

az EKB elnöke

Mario DRAGHI